ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

លេខ ធ៧-០២៤-៥៧១ ប្រក

ប្រកាស
ស្តីពី
ហានិភ័យប្រតិបត្តិការសម្រាប់អនុបាតភាពគ្រប់គ្រាន់នៃដើមទុន របស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ

ទេសាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧២៣/១៦៧៥ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពី ការតែងតាំង លោកជំទាវ **ជា សិរី** ជាអគ្គទេសាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មានឋានៈស្មើទេសរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៧ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពី ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៦/០៣៦ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពី វិសោធនកម្មមាត្រា ១៤ និងមាត្រា ៥៧ នៃច្បាប់ស្តីពី ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១១៩៩/១៣ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពី គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- យោងតាមការចាំបាច់របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

សម្រេច
ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១.- គោលបំណង

ប្រកាសនេះមានគោលបំណងផ្តល់វិធានសម្រាប់វាស់វែងហានិភ័យប្រតិបត្តិការក្នុងការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌភាពគ្រប់គ្រាន់នៃដើមទុន។

ប្រអប់សំបុត្រលេខ ២៥, ឡូត៍លេខ ៤៨ ផ្លូវលេខ ១០២ កែងនឹងផ្លូវលេខ ១៩ សង្កាត់វត្តភ្នំ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ , ទូរស័ព្ទ : (៨៥៥-២៣) ៧២២ ៥៦៣, ទូរស័ព្ទ / ទូរសារ : (៨៥៥-២៣) ៤២៦ ១១៧

ប្រការ ២.- វិសាលភាព

ប្រកាសនេះមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើដែលស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា តទៅនេះហៅថា "គ្រឹះស្ថាន"។

គ្រឹះស្ថានត្រូវគណនាទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ ទាំងកម្រិតគ្រឹះស្ថាន និងកម្រិតគួបសរុប ប្រសិនបើមាន។ ទម្រង់របាយការណ៍ស្តីពី ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ មានបង្ហាញក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ នៃប្រកាសនេះ។

ជំពូកទី ២

អភិបាលកិច្ច

ប្រការ ៣.- ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យប្រតិបត្តិការ

ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ សំដៅដល់ហានិភ័យដែលកើតឡើងពីភាពមិនគ្រប់គ្រាន់ ឬមានកំហុសឆ្គងនៃកត្តាមួយចំនួន រួមមាន នីតិវិធីផ្ទៃក្នុង មនុស្ស និងប្រព័ន្ធ ឬជាហានិភ័យដែលកើតឡើងពីព្រឹត្តិការណ៍ខាងក្រៅ ដូចជា ហានិភ័យផ្នែកច្បាប់ ប៉ុន្តែមិនរួមបញ្ចូលហានិភ័យយុទ្ធសាស្ត្រ និងហានិភ័យកេរ្តិ៍ឈ្មោះទេ។

គ្រឹះស្ថានត្រូវមានក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងហានិភ័យប្រតិបត្តិការនៅក្នុងគោលនយោបាយនិងដំណើរការគ្រប់គ្រងហានិភ័យរួម ស្របតាមចរិតលក្ខណៈ ភាពស្មុគស្មាញ និងទំហំនៃសកម្មភាពអាជីវកម្ម។

ប្រការ ៤.- ការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវបង្កើត អនុម័ត និងពិនិត្យឡើងវិញជាប្រចាំលើក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងហានិភ័យប្រតិបត្តិការ។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវធានាថា គោលនយោបាយ ដំណើរការ និងប្រព័ន្ធត្រូវបានអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដើម្បី កំណត់ វាយតម្លៃ តាមដាន គ្រប់គ្រង និងដោះស្រាយបញ្ហាហានិភ័យប្រតិបត្តិការក្រោមការទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់របស់គណៈគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់។

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវកំណត់និងអនុម័តរីសអាប់ភៃថាយដែលគ្រឹះស្ថានមានបំណងទទួលយកសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការដែលបញ្ជាក់អំពីចរិតលក្ខណៈ ប្រភេទ និងកម្រិតហានិភ័យប្រតិបត្តិការ។

ប្រការ ៥.- ការទទួលខុសត្រូវរបស់គណៈគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់

គណៈគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយ ដំណើរការ និងប្រព័ន្ធសម្រាប់គ្រប់គ្រងហានិភ័យប្រតិបត្តិការ ស្របតាមក្របខ័ណ្ឌហានិភ័យប្រតិបត្តិការដែលបានអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាល។

គណៈគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់ត្រូវធានាថា គ្រឹះស្ថានមាននីតិវិធីអនុម័តសមស្របមុននឹងដាក់ឱ្យអនុវត្តផលិតផល សេវា សកម្មភាព ដំណើរការ និងប្រព័ន្ធ ថ្មីៗ ដើម្បីអាចវាយតម្លៃហានិភ័យប្រតិបត្តិការបានពេញលេញ។

ប្រការ ៦.- បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងទំនាក់ទំនង

គ្រឹះស្ថានត្រូវមានយន្តការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងទំនាក់ទំនងដែលរឹងមាំ និងត្រូវអនុវត្តយន្តការនេះស្របតាមក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងហានិភ័យប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថាន។

យន្តការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងទំនាក់ទំនងរួមមាន ការគ្រប់គ្រងសុវត្ថិភាព ការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរនិងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធ ដំណើរការព័ត៌មាន បណ្តាញទំនាក់ទំនង និងការគ្រប់គ្រងអ្នកផ្តល់សេវាបច្ចេកវិទ្យា។

ប្រការ ៧.- យន្តការរាយការណ៍

គ្រឹះស្ថានត្រូវមានយន្តការរាយការណ៍សមស្របនៅកម្រិតក្រុមប្រឹក្សាភិបាល កម្រិតគណៈគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់ និងកម្រិតផ្នែកអាជីវកម្ម ដើម្បីឱ្យការគ្រប់គ្រងហានិភ័យប្រតិបត្តិការមានលក្ខណៈបុរេសកម្ម។

ប្រការ ៨.- ផែនការនិរន្តរភាពអាជីវកម្ម

ផែនការនិរន្តរភាពអាជីវកម្ម សំដៅដល់ផែនការដែលកំណត់វិធានការនិងនីតិវិធីចាំបាច់សម្រាប់បន្ត ឬស្តារប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថាននៅពេលដែលប្រព័ន្ធប្រើប្រាស់ជាប្រក្រតីមិនដំណើរការ និង/ឬ ក្នុងស្ថានភាពមានអាសន្ន ដូចជា គ្រោះមហន្តរាយ គ្រោះធម្មជាតិ ឬការវាយប្រហារសាយប័រ (Cyber-attacks) ជាដើម។

គ្រឹះស្ថានត្រូវមានផែនការនិរន្តរភាពអាជីវកម្ម ដើម្បីធានាថា គ្រឹះស្ថានមានលទ្ធភាពធ្វើប្រតិបត្តិការជាប្រក្រតីគ្រប់កាលៈទេសៈ និងកាត់បន្ថយការខាតបង់ក្នុងករណីដែលមានការរំខានធ្ងន់ធ្ងរដល់ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។

ជំពូកទី ៣

វិធីសាស្ត្រគណនាទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ

ប្រការ ៩.- ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ

គ្រឹះស្ថានត្រូវគណនាទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ តាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម៖

ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យ សម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ	=	កាតព្វកិច្ចដើមទុនសម្រាប់ ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ	X ១២,៥០

ប្រការ ១០.- ការគណនាកាតព្វកិច្ចដើមទុនសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ

គ្រឹះស្ថានត្រូវគណនាកាតព្វកិច្ចដើមទុនសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ (Operational risk capital requirement - ORC) ដែលស្មើនឹង *សមាសធាតុកត្តាអាជីវកម្ម (Business indicator component - BIC)* គុណជាមួយនឹង *មេគុណការខាតបង់ផ្ទៃក្នុង (Internal loss multiplier - ILM)* ។

រូបមន្ត៖

$$ORC = BIC \times ILM$$

ដែល៖

- BIC = កត្តាអាជីវកម្ម (Business indicator - BI) × មេគុណម៉ាជីណល (Marginal coefficients) ដូចមានកំណត់ក្នុងប្រការ ១១ និង១២ នៃប្រកាសនេះ និង
- ILM = មេគុណការខាតបង់ផ្ទៃក្នុង ដូចមានកំណត់ក្នុងប្រការ ១៣ នៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ ១១.- ការគណនា BIC

គ្រឹះស្ថានត្រូវគណនា BIC ដែលស្មើនឹង *BI* គុណជាមួយនឹង *មេគុណម៉ាជីណាល*។

គ្រឹះស្ថានត្រូវគណនា BIC តាមមូលដ្ឋានតាមថ្នាក់ (Tiered basis) ដោយផ្អែកលើកម្រិតចន្លោះ BI និងកម្រិតមេគុណម៉ាជីណាលដូចមានក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

កម្រិត	កម្រិតចន្លោះ BI (គិតជាលានរៀល)	មេគុណម៉ាជីណាល
១	≤ ១៥០.០០០	១២%
២	១៥០.០០០ < BI ≤ ៣០០.០០០	១៥%
៣	> ៣០០.០០០	១៨%

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអាចកែប្រែកម្រិត BI និងកម្រិតមេគុណម៉ាជីណាល ក្នុងតារាងខាងលើស្របតាមការចាំបាច់ និងការវិវត្តនៃប្រព័ន្ធធនាគារនិងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច។

ប្រការ ១២.- ការគណនា BI

BI របស់គ្រឹះស្ថាន ជាផលបូករវាង៖

- សមាសធាតុការប្រាក់ ភតិសន្យា និងភាគលាភ (Interest, Leases, and Dividend Components - ILDC)
- សមាសធាតុសេវា (Services Component - SC) និង
- សមាសធាតុហិរញ្ញវត្ថុ (Financial Component - FC)។

រូបមន្ត៖

BI = ILDC + SC + FC

ដែល៖

ILDC = អប្បបរមារវាង [តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណូលការប្រាក់ – ចំណាយការប្រាក់) និង (២,២៥% x ទ្រព្យសកម្មដែលអាចរកបានចំណូលការប្រាក់)] + ចំណូលភាគលាភ

មានន័យថាជា {អប្បបរមារវាង [មធ្យមភាគនៃតម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណូលការប្រាក់ – ចំណាយការប្រាក់)] និង [២,២៥% x មធ្យមភាគនៃទ្រព្យសកម្មដែលអាចរកបានចំណូលការប្រាក់]} + {មធ្យមភាគនៃចំណូលភាគលាភ}

SC = អតិបរមារវាង (ចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ និង ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ) + អតិបរមារវាង (ចំណូលកម្រៃសេវា និង ចំណាយកម្រៃសេវា)

មានន័យថាជា {អតិបរមារវាង [មធ្យមភាគនៃចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ និង មធ្យមភាគនៃចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ]} + {អតិបរមារវាង [មធ្យមភាគនៃចំណូលកម្រៃសេវា និង មធ្យមភាគនៃចំណាយកម្រៃសេវា]}

FC = តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរ) + តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារ)

មានន័យថាជា (មធ្យមភាគនៃតម្លៃដាច់ខាតនៃចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរ) + (មធ្យមភាគនៃតម្លៃដាច់ខាតនៃចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារ)

និង

១. សមាសធាតុនីមួយៗ នៃ BI ត្រូវបានពន្យល់លម្អិតក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២ នៃប្រកាសនេះ និង

២. ILDC, SC និង FC ត្រូវបានគណនាដូចរូបមន្តខាងលើដែលជាតុនីមួយៗត្រូវគណនាជាមធ្យមរយៈពេល ៣ ឆ្នាំជាប់គ្នា ដោយប្រើប្រាស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានដែលបានធ្វើសវនកម្មរួច ប្រសិនបើមាន។

ឧទាហរណ៍នៃការគណនា BI មានបង្ហាញក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៣ នៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ ១៣.- ការគណនា ILM

សម្រាប់ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាកំណត់ ILM ស្មើ ១។ កម្រិត ILM នេះអាចត្រូវបានកំណត់ឡើងវិញស្របតាមស្ថានភាពហានិភ័យប្រតិបត្តិការ និងអាចកំណត់ធំជាង ១ ចំពោះគ្រឹះស្ថានណាដែលមានហានិភ័យប្រតិបត្តិការខ្ពស់។

គ្រឹះស្ថានត្រូវចងក្រងទិន្នន័យស្តីពីប្រវត្តិ និងសមាសធាតុនៃការខាតបង់ (Loss component) សម្រាប់គោលបំណងគណនា ILM នាពេលអនាគត និងត្រូវបង្ហាញជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានៅពេលចាំបាច់។

ជំពូកទី ៤

បញ្ញត្តិផ្សេងៗ

ប្រការ ១៤.- ការគណនា BI ក្នុងករណីគ្រឹះស្ថានមិនមានទិន្នន័យគ្រប់ ៣ ឆ្នាំ

សម្រាប់គ្រឹះស្ថានដែលមិនមានទិន្នន័យគ្រប់ ៣ ឆ្នាំ ILDC, SC និង FC ត្រូវគណនាស្របតាមរូបមន្តដូចមានកំណត់ក្នុងប្រការ ១២ នៃប្រកាសនេះ ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រមូលដ្ឋានប្រចាំឆ្នាំជាតួលេខប៉ាន់ស្មានចំពោះ BI សម្រាប់ឆ្នាំដែលមិនមានទិន្នន័យពេញលេញ។ ការគណនា BI ក្នុងករណីគ្រឹះស្ថានមិនមានទិន្នន័យគ្រប់ ៣ ឆ្នាំ មានបង្ហាញក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៣ នៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ ១៥.- ការទិញ ឬ លក់អាជីវកម្ម

នៅពេលគ្រឹះស្ថានទិញ ឬលក់អាជីវកម្ម (មួយផ្នែកឬទាំងមូល) គ្រឹះស្ថានត្រូវពិគ្រោះយោបល់ជាមួយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ជាមុន ដើម្បីកំណត់កាតព្វកិច្ចដើមទុនសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ។

ប្រការ ១៦.- កាតព្វកិច្ចរាយការណ៍

គ្រឹះស្ថានត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍ស្តីពី ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការប្រចាំខែសម្រាប់របាយការណ៍កម្រិតគ្រឹះស្ថាន យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១០ នៃខែបន្ទាប់ និងប្រចាំត្រីមាសសម្រាប់កម្រិតគួបសរុប (ប្រសិនបើមាន) យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១៥ នៃខែទីមួយនៃត្រីមាសបន្ទាប់ មកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

ជំពូកទី ៥

ទណ្ឌកម្ម និងពិន័យ

ប្រការ ១៧.- ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យ

គ្រឹះស្ថានដែលមិនគោរពតាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះនឹងត្រូវទទួលរងទណ្ឌកម្មខាងវិន័យដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥២ នៃច្បាប់ស្តីពី គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ប្រការ ១៨.- ពិន័យអន្តរការណ៍

បន្ថែមលើទណ្ឌកម្មខាងវិន័យ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអាចនឹងដាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

១. គ្រឹះស្ថានដែលមិនគោរពកាតព្វកិច្ចរាយការណ៍ដូចមានកំណត់ក្នុងប្រការ ១៦ នៃប្រកាសនេះ នឹងត្រូវទទួលរងពិន័យជាទឹកប្រាក់ចំនួន ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ថ្ងៃ។

២. គ្រឹះស្ថានដែលល្មើសនឹងបញ្ញត្តិផ្សេងៗទៀតក្រៅពីចំណុច (១) នៃប្រការនេះ នឹងត្រូវទទួលរងពិន័យជាទឹកប្រាក់ ចំនួន ៣.០០០.០០០ (បីលាន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអនុញ្ញាតឱ្យកែតម្រូវផុតកំណត់។

ជំពូកទី ៦

អវសានប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ១៩.- ការអនុវត្ត

អគ្គលេខាធិការ អគ្គនាយកត្រួតពិនិត្យ អគ្គនាយកគោលនយោបាយនិងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ អគ្គនាយកប្រតិបត្តិការ អគ្គបេឡា អគ្គពិនិត្យ ប្រធាននាយកដ្ឋាន-អង្គភាពក្រោមឱវាទធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដែលមានការពាក់ព័ន្ធ និងគ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវប្រកាសនេះតាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន។

ប្រការ ២០.- ថ្ងៃប្រសិទ្ធភាព

ប្រកាសនេះមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃសុក្រ ១២កើត ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៨

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤

ទេសាភិបាល

ជា សិរី

កន្លែងទទួល៖

- ដូចប្រការ ១៩ "ដើម្បីអនុវត្ត"
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ចម្លងជូន៖

- គ្រប់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
  "ដើម្បីជ្រាបជាព័ត៌មាន"
- នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនៃទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
  "ដើម្បីចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច"

ឧបសម្ព័ន្ធ ១

របាយការណ៍ប្រចាំខែ/ត្រីមាស ស្តីពី ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ

Monthly/Quarterly Report on Risk-Weighted Assets (RWA) for Operational Risk in Deposit-taking Banks and Financial Institutions

លេខសម្គាល់របាយការណ៍
Report ID

ជំនាន់របាយការណ៍
Report Version

កាលបរិច្ឆេទ
As at

ឈ្មោះគ្រឹះស្ថាន
Institution's Name

អត្រាប្តូរប្រាក់ក្នុង ១ ដុល្លារអាមេរិក = X រៀល
Exchange Rate 1 USD = X Riel

ឯកតាគិតជាលានរៀល
In million Riels

ខ្ទង់ Items	ឆ្នាំ–២ T–2	ឆ្នាំ–១ T–1	ឆ្នាំ T	ជាមធ្យម Average
១. សមាសធាតុការប្រាក់ ភតិសន្យា និងភាគលាភ **1. Interest, Leases and Dividend Component (ILDC)**				
ចំណូលការប្រាក់ Interest income				
ចំណាយការប្រាក់ Interest expense				
តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណូលការប្រាក់ – ចំណាយការប្រាក់) Abs (Interest income – Interest expense)				
ទ្រព្យសកម្មដែលអាចរកបានចំណូលការប្រាក់ Interest earning assets				
ចំណូលភាគលាភ Dividend income				

៤

២. សមាសធាតុសេវា **2. Service Component (SC)**				
ចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ Other operating income				
ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ Other operating expense				
ចំណូលកម្រៃសេវា Fee income				
ចំណាយកម្រៃសេវា Fee expense				
៣. សមាសធាតុហិរញ្ញវត្ថុ **3. Financial Component (FC)**				
ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរ Net P&L trading book				
ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារ Net P&L banking book				
៤. កត្តាអាជីវកម្ម (៤) = (១) + (២) + (៣) **4. Business Indicator (BI) (4) = (1) + (2) + (3)**				
៥. សមាសធាតុកត្តាអាជីវកម្ម (៥) = (៤) x មេគុណម៉ាជីណល **5. Business Indicator Component (BIC) (5) = (4) x Marginal coefficients**				
៦. មេគុណការខាតបង់ផ្ទៃក្នុង **6. Internal Loss Multiplier (ILM)**				១
៧. តម្រូវការដើមទុនសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ (៧) = (៥) x (៦) **7. Operational Risk Capital Requirement (ORC) (7) = (5) x (6)**				
៨. ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ (៨) = (៧) x ១២,៥០ **8. RWA for Operational Risk (8) = (7) x 12.50**				

បញ្ជាក់៖ គ្រប់ Row និង Column ទាំងអស់ត្រូវបំពេញលេខ ឬយ៉ាងហោចណាស់លេខសូន្យ (0) និងមិនអនុញ្ញាតឱ្យបំពេញលេខអវិជ្ជមានទេ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ២

សមាសធាតុនីមួយៗ នៃ BI

តារាងទី១៖ ILDC

ខ្ទង់	បរិយាយ	ឧទាហរណ៍
ចំណូលការប្រាក់ (ខ្ទង់ក្នុងរបាយការណ៍ចំណេញ-ខាត)	ចំណូលការប្រាក់ដែលទទួលបានពីទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ និងចំណូលការប្រាក់ផ្សេងទៀត (រួមមានចំណូលការប្រាក់ពីភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងភតិសន្យាប្រតិបត្តិការ និងចំណេញពីទ្រព្យសកម្មភតិសន្យា)។	- ចំណូលការប្រាក់ពីឥណទាននិងបុរេប្រទាន ការវិនិយោគនិងមូលបត្រជួញដូរ ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងភតិសន្យាប្រតិបត្តិការ - ចំណូលការប្រាក់ពីឧបករណ៍និស្សន្ទនៃគណនេយ្យការពារលើហានិភ័យ (Hedge accounting) - ចំណូលការប្រាក់ផ្សេងៗ - ចំណេញពីទ្រព្យសកម្មភតិសន្យា
ចំណាយការប្រាក់ (ខ្ទង់ក្នុងរបាយការណ៍ចំណេញ-ខាត)	ចំណាយការប្រាក់ពីទ្រព្យអកម្មហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ និងចំណាយការប្រាក់ផ្សេងទៀត (រួមមាន ចំណាយការប្រាក់លើភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងភតិសន្យាប្រតិបត្តិការ រំលស់ ការធ្វើអ៊ីមភែរមិន និងការខាតបង់ពីទ្រព្យសកម្មភតិសន្យាប្រតិបត្តិការ)។	- ចំណាយការប្រាក់លើប្រាក់បញ្ញើ មូលបត្របំណុលដែលបានបោះផ្សាយ ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងភតិសន្យាប្រតិបត្តិការ - ចំណាយការប្រាក់ពីឧបករណ៍និស្សន្ទនៃគណនេយ្យការពារលើហានិភ័យ (Hedge accounting) - ចំណាយការប្រាក់ផ្សេងៗ - ការខាតបង់ពីទ្រព្យសកម្មភតិសន្យា - រំលស់ និងអ៊ីមភែរមិននៃទ្រព្យសកម្មភតិសន្យាប្រតិបត្តិការ
ទ្រព្យសកម្មដែលអាចរកបានចំណូលការប្រាក់ (ខ្ទង់ក្នុងរបាយការណ៍ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ ឬរបាយការណ៍គំលាតវេទយិតភាពការប្រាក់)	សមតុល្យដុលសរុបនៃ ឥណទាន បុរេប្រទាន មូលបត្រដែលមានការប្រាក់ (ដូចជាមូលបត្ររដ្ឋ) និងទ្រព្យសកម្មភតិសន្យាដែលត្រូវបានវាស់វែងនៅចុងការិយបរិច្ឆេទហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំនីមួយៗ។	
ចំណូលភាគលាភ (ខ្ទង់ក្នុងរបាយការណ៍ចំណេញ-ខាត)	ចំណូលភាគលាភដែលទទួលបានពីការវិនិយោគលើភាគហ៊ុន និងមូលនិធិ ដែលមិនបានរាយការណ៍ក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុគួបសរុបរបស់គ្រឹះស្ថាន រួមមានចំណូលភាគលាភពីក្រុមហ៊ុនបុត្តសម្ព័ន្ធ និងសមាគារី (Associates) ដែលមិនបានគួបសរុប និងក្រុមហ៊ុនបណ្តាក់ទុនរួមគ្នា (Joint ventures)។	

តារាងទី២៖ SC

ខ្ទង់	បរិយាយ	ឧទាហរណ៍
ចំណូលកម្រៃសេវា (ខ្ទង់ក្នុងរបាយការណ៍ចំណេញ-ខាត)	ប្រាក់ចំណូលដែលទទួលបានពីសេវាផ្តល់យោបល់និងសេវាផ្សេងៗ រួមបញ្ចូលប្រាក់ចំណូលដែលគ្រឹះស្ថានទទួលបានពីការផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុជាតតិយភាគី (Outsourcer of financial services) និងអាជីវកម្មប៊េងកាសួរេន (Bancassurance business)។	សោហ៊ុយនិងកម្រៃជើងសាទទួលបានពី៖ - មូលបត្រ (ការបោះផ្សាយ ប្រតិបត្តិការតាមការបញ្ជារបស់អតិថិជន) - ការផាត់ទាត់និងការទូទាត់, ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសកម្ម, សេវារក្សាទុក, ប្រតិបត្តិការបរធនបាលកិច្ច (Trust transaction), សេវាទូទាត់, ស៊ីខ្សែរីថាយសេសិន, កិច្ចសន្យាឱ្យខ្ចីនិងកិច្ចសន្យាធានា, និងប្រតិបត្តិការដែលធ្វើឡើងនៅបរទេស
ចំណាយកម្រៃសេវា (ខ្ទង់ក្នុងរបាយការណ៍ចំណេញ-ខាត)	ចំណាយដែលបានទូទាត់លើការប្រើប្រាស់សេវាផ្តល់យោបល់ និងសេវាផ្សេងៗ រួមបញ្ចូលចំណាយកម្រៃសេវាតតិយភាគី (Outsourcing fee) ប៉ុន្តែមិនគិតបញ្ចូលចំណាយកម្រៃតតិយភាគីចំពោះសេវាមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ ដូចជាសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់សេវាមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ (ឡូជីស្ទីក បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងធនធានមនុស្ស)។	ចំណាយសោហ៊ុយ និងកម្រៃជើងសាលើសេវាផាត់ទាត់និងទូទាត់, សេវារក្សាទុក, សេវាពាក់ព័ន្ធនឹងស៊ីខ្សែរីថាយសេសិន, កិច្ចសន្យាឱ្យខ្ចីនិងកិច្ចសន្យាធានា និងប្រតិបត្តិការដែលធ្វើឡើងនៅបរទេស
ចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ (ខ្ទង់ក្នុងរបាយការណ៍ចំណេញ-ខាត)	ប្រាក់ចំណូលទទួលបានពីប្រតិបត្តិការធនាគារជាប្រក្រតី ដែលមិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលនៅក្នុងតារាងទី១៖ ILDC និងខ្ទង់នៃតារាងទី២៖ SC ខាងលើ ប៉ុន្តែមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នានឹងខ្ទង់ទាំងនេះ (ចំណូលពីភតិសន្យាប្រតិបត្តិការត្រូវតែដកចេញដោយសារចំណូលនេះត្រូវបានគិតបញ្ចូលក្នុងតារាងទី១៖ ILDC រួចហើយ)។	- ចំណូលពីការជួលអចលនទ្រព្យវិនិយោគ - ចំណេញពីទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង និងក្រុមទ្រព្យសកម្មត្រូវលក់ដែលត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាទ្រព្យសកម្មរក្សាទុកសម្រាប់លក់ ប៉ុន្តែមិនបំពេញលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាកិច្ចប្រតិបត្តិការមិនបន្ត (ស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា - ស.រ.ហ.អ.ក ៥-៣៧)
ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ (ខ្ទង់ក្នុងរបាយការណ៍ចំណេញ-ខាត)	ចំណាយនិងការខាតបង់ពីប្រតិបត្តិការធនាគារជាប្រក្រតី ដែលមិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលនៅក្នុងតារាងទី១៖ ILDC និងខ្ទង់នៃតារាងទី២៖ SC ខាងលើ ប៉ុន្តែមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នានឹងខ្ទង់ទាំងនេះ (ចំណាយពីភតិសន្យាប្រតិបត្តិការត្រូវ	- ខាតពីទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងនិងក្រុមទ្រព្យសកម្មត្រូវលក់ដែលត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាទ្រព្យសកម្មរក្សាទុកសម្រាប់លក់ ប៉ុន្តែមិនបំពេញលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាកិច្ចប្រតិបត្តិការមិនបន្ត (ស.រ.ហ.អ.ក ៥-៣៧)

	ដកចេញដោយសារចំណាយនេះត្រូវបានគិតបញ្ចូលក្នុងតារាងទី១៖ ILDC រួចហើយ)។	- ខាតដែលកើតឡើងពីហានិភ័យប្រតិបត្តិការ (ឧទាហរណ៍ ការផាកពិន័យ ការទូទាត់ ចំណាយក្នុងការផ្លាស់ប្តូរទ្រព្យសកម្មដែលខូចខាត) ដែលមិនបានធ្វើសំវិធានធនឬបម្រុងទុកពីឆ្នាំមុនៗ - ចំណាយទាក់ទងនឹងការធ្វើសំវិធានធនឬបម្រុងទុកសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ

តារាងទី៣៖ FC

ខ្ទង់	**ឧទាហរណ៍**
ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរ (ខ្ទង់ក្នុងរបាយការណ៍ចំណេញ-ខាត)	- ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើទ្រព្យសកម្មនិងទ្រព្យអកម្មសម្រាប់ជួញដូរ (ឧបករណ៍និស្សន្ទ មូលបត្របំណុល មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ឥណទាននិងបុរេប្រទានសតប៉ូស៊ីសិន ទ្រព្យសកម្មនិងទ្រព្យអកម្មផ្សេងទៀត) - ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើគណនេយ្យការពារលើហានិភ័យ (Hedge accounting) - ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើលម្អៀងពីការផ្លាស់ប្តូររូបិយប័ណ្ណ
ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារ (ខ្ទង់ក្នុងរបាយការណ៍ចំណេញ-ខាត)	- ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើទ្រព្យសកម្មនិងទ្រព្យអកម្មហិរញ្ញវត្ថុកំណត់តាមតម្លៃសមស្របតាមចំណេញ-ខាត - ចំណេញ/ខាតពិតលើទ្រព្យសកម្មនិងទ្រព្យអកម្មហិរញ្ញវត្ថុដែលមិនកំណត់តាមតម្លៃសមស្របតាមចំណេញ-ខាត (ឥណទាននិងបុរេប្រទាន ការវិនិយោគនិងមូលបត្រជួញដូរ និងទ្រព្យអកម្មហិរញ្ញវត្ថុកំណត់តាមរំលស់ថ្លៃដើម) - ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើគណនេយ្យការពារលើហានិភ័យ (Hedge accounting) - ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើលម្អៀងពីការផ្លាស់ប្តូររូបិយប័ណ្ណ

គ្រឹះស្ថានមិនត្រូវរាប់បញ្ចូលក្នុងការគណនា BI នូវខ្ទង់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

(ក) ចំណាយរដ្ឋបាល រួមបញ្ចូលទាំងចំណាយលើប្រាក់បៀវត្សរ៍ឬប្រាក់ឈ្នួលនិងអត្ថប្រយោជន៍បុគ្គលិក ចំណាយកម្រៃតតិយភាគីចំពោះសេវាមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ (ដូចជា ឡូជីស្ទីក ធនធានមនុស្ស បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ជាដើម) និងការចំណាយរដ្ឋបាលផ្សេងទៀត (ដូចជា បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ថ្លៃទឹក ថ្លៃភ្លើង ទូរស័ព្ទ ការធ្វើដំណើរ សម្ភារៈបរិក្ខារការិយាល័យ ប្រៃសណីយ៍ ជាដើម)

(ខ) ការប្រមូលបានមកវិញនូវចំណាយរដ្ឋបាល ដូចជា ការប្រមូលបានមកវិញនូវការទូទាត់តាមការបញ្ជារបស់អតិថិជន (ឧទាហរណ៍ ពន្ធដែលបានកាត់ចេញពីអតិថិជន)

(គ) ចំណាយលើអគារ និងអចលនទ្រព្យ (លើកលែងតែចំណាយនៃការខាតបង់ពីហានិភ័យប្រតិបត្តិការ)

(ឃ) ចំណាយរំលស់លើទ្រព្យសកម្មរូបី និងអរូបី (លើកលែងរំលស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទ្រព្យសកម្មភតិសន្យាប្រតិបត្តិការដែលទ្រព្យសកម្មនេះត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងខ្ទង់ចំណាយភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងភតិសន្យាប្រតិបត្តិការ)

(ង) សំវិធានធន ឬសំវិធានធនត្រឡប់ (Reversal of provision) (ដូចជា ទៅលើប្រាក់សោធនការសន្យា (Commitment) និងការធានា) លើកលែងតែសំវិធានធនពាក់ព័ន្ធនឹងការខាតបង់នៃហានិភ័យប្រតិបត្តិការ

(ច) ចំណាយនៃដើមទុនភាគហ៊ុនសងតាមតម្រូវការ

(ឆ) *អ៊ីមភែរមិន* ឬ *អ៊ីមភែរមិន*ត្រឡប់ (Reversal of impairment) (ដូចជា ទៅលើទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ទ្រព្យសកម្មមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ ការវិនិយោគទៅក្នុងបុត្តសម្ព័ន្ធ ក្រុមហ៊ុនបណ្តាក់ទុនរួមគ្នា (Joint ventures) និងសមាការី (Associates))

(ជ) ការប្រែប្រួលតម្លៃកេរ្តិ៍ឈ្មោះដែលបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងរបាយការណ៍ ស្តីពី ចំណេញ-ខាត និង

(ឈ) ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសាជីវកម្ម (ពន្ធផ្អែកលើប្រាក់ចំណេញ រួមទាំងពន្ធក្នុងគ្រានិងពន្ធពន្យារ)។

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣

ការគណនាទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ

ក- ការគណនាទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការក្នុងករណីគ្រឹះស្ថានមានទិន្នន័យគ្រប់ ៣ ឆ្នាំ

ដើម្បីគណនាទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ គ្រឹះស្ថានត្រូវអនុវត្តតាមជំហានដូចខាងក្រោម៖

ជំហានទី១៖ គណនា BI

ជំហានទី២៖ គណនា BIC

ជំហានទី៣៖ គណនា ORC និង

ជំហានទី៤៖ គណនា RWA

ឧទាហរណ៍៖ គ្រឹះស្ថានមានទិន្នន័យដែលដកស្រង់ពីរបាយការណ៍ស្តីពី ចំណេញ-ខាត ដូចខាងក្រោម៖

គិតជាលានរៀល

ខ្ទង់	ឆ្នាំ ២០២១	ឆ្នាំ ២០២២	ឆ្នាំ ២០២៣
១ ចំណូលការប្រាក់	**៣០០.០០០**	**៥០០.០០០**	**៧០០.០០០**
២ ចំណាយការប្រាក់	**១៨០.០០០**	**១៦០.០០០**	**២២០.០០០**
៣ ចំណូលសុទ្ធពីការប្រាក់	**១២០.០០០**	**៣៤០.០០០**	**៤៨០.០០០**
៤ ចំណូលមិនមែនការប្រាក់	**១៦២.២៩៥**	**១៨៨.៨៦៣**	**២១៣.៤៦៦**
៤.១ ចំណូលភាគលាភ	៤៧៥	៤៨៣	១.៦៦៦
៤.២ ចំណេញ/ខាតពីប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ	៨២០	១.៣៨០	១.៨០០
៤.២.១ ការវាយតម្លៃប្រចាំខែ និងការលក់មូលបត្រ	១០០	១៨០	២៧០
៤.២.១.១ ចំណេញ	២០០	២៣០	៣៧០
៤.២.១.២ ចំណាយដែលកើតមាន	១០០	៥០	១០០
៤.២.២ ចំណេញ/ខាតសុទ្ធពីជំនួញប្តូរប្រាក់	៥០០	៨០០	១.០០០
៤.២.៣ ប្រតិបត្តិការឧបករណ៍និស្សន្ទ	២០០	៣៥០	៤៥០
៤.២.៤ ផ្សេងៗ	២០	៥០	៨០
៤.៣ កម្រៃជើងសា និងសោហ៊ុយ	១៣១.០០០	១៣៧.០០០	១៤០.០០០
៤.៣.១ ចំណូល	១៣៦.០០០	១៤៣.០០០	១៤៩.០០០
៤.៣.២ ចំណាយដែលកើតមាន	៥.០០០	៦.០០០	៩.០០០
៤.៤ ចំណូលមិនមែនប្រតិបត្តិការធនាគារ	៣០.០០០	៥០.០០០	៧០.០០០
៤.៤.១ ក្នុងនោះទទួលបានពីការជួល	១០.០០០	២០.០០០	៣០.០០០
៥ ចំណេញ/ខាត ប្រតិបត្តិការជួល	**២៨២.២៩៥**	**៥២៨.៨៦៣**	**៦៩៣.៤៦៦**
៦ ចំណាយប្រតិបត្តិការ	**១៦៨.០០៨**	**២០៤.៦៤១**	**២៥៨.១២៣**
៦.១ បៀវត្សរ៍ និងប្រាក់ឈ្នួល	៤០.០០០	៦០.០០០	១០០.០០០

៦.២ តម្លៃឈ្នួល និងអត្ថប្រយោជន៍ និយោជិត និង នាយក	៥០០	១.០០០	២.០០០
៦.៣ ការជួល និងភតិសន្យាដែលបានសង	៤៣.៦៦៧	៤៨.២៧៩	៤៩.៤៧៥
៦.៣.១ ចំណាយរំលស់សិទ្ធិក្នុងការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្ម	៤២.៣១៩	៤៥.៩៨៣	៤៨.០២៣
៦.៣.២ ចំណាយទាក់ទងនឹងភតិសន្យារយៈពេលខ្លី	១១	១៥	២០
៦.៣.៣ ចំណាយទាក់ទងនឹងភតិសន្យាដែលមានតម្លៃទាប	៣៩	៥០	៨០
៦.៣.៤ ចំណាយទាក់ទងនឹងភតិសន្យាដែលមានការទូទាត់ប្រែប្រួល	៦៩	១០៧	១១៨
៦.៣.៥ ចំណាយការជួលផ្សេងៗ	៨២៩	២.១២៤	១.២៣៤
៦.៤ ពន្ធអាករ ថ្លៃអាជ្ញាបណ្ណ និងផាកពិន័យ	៤.៥៤១	៧.២៧២	៧.១៩៨
៦.៤.១ ពន្ធអាករ	១៥០	១.០០០	២.៥០០
៦.៤.២ ថ្លៃអាជ្ញាបណ្ណ និងផាកពិន័យ	៤.៣៩១	៦.២៧២	៤.៦៩៨
៦.៥ ចំណាយលើអាគារ ព្រមទាំងរំលស់	២៥០	៣៩០	៤៥០
៦.៦ ចំណាយលើសម្ភារៈ	៣៥០	៥០០	៦៥០
៦.៧ ចំណាយលើរំលស់លើទ្រព្យអរូបី	១០០	២០០	៣៥០
៦.៨ ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេង	៧៩.០០០	៨៧.០០០	៩៨.០០០
៦.៨.១ ពីប្រតិបត្តិការធនាគារ	៦០.០០០	៧៦.០០០	៨៣.០០០
៦.៨.២ មិនមែនពីប្រតិបត្តិការធនាគារ	១៩.០០០	១១.០០០	១៥.០០០
៧ ចំណេញ/ខាត សុទ្ធពីប្រតិបត្តិការ	**១១៤.២៨៧**	**៣២៤.២២២**	**៤៣៥.៣៤៣**
៨ ខាត/ចំណេញពីចំណាយធ្វើសំវិធានធន និងការប្រមូលបានមកវិញ	**(៥.៦៣៥)**	**(៣.១៩៤)**	**(៤.១៣៨)**
៨.១ ការខាតបង់ឥណទានរំពឹងទុក - ប្រាក់ដើម	(៥.៥៦៦)	(៣.២៤០)	(៥.១៩៤)
៨.២ ការខាតបង់ឥណទានរំពឹងទុក - ការប្រាក់	-	(១១)	-
៨.៣ ការខាតបង់ឥណទានរំពឹងទុក - ខ្ទង់ក្រៅតារាងតុល្យការ	(១១៤)	៨២	២៧៥
៨.៤ ការប្រមូលបានមកវិញ	៤៥	២៥	៧៣១
៩ ការខាតបង់ឥណទានរំពឹងទុកចំពោះមូលបត្រនិងការបាត់បង់ពីការលុបភាគកម្មនៃសិទ្ធិចូលរួម	**-**	**-**	**-**
១០ ដើមទុនចំណេញ/ខាត ពីទ្រព្យសកម្មដែលមិនអាចប្រើប្រាស់បាន	**៦៧**	**(៤១)**	**១៥៣**
១១ ចំណេញ/ខាត មុនធ្វើជំពូកអញ្ញាតិកម្ម	**១០៨.៧១៩**	**៣២១.០៣៧**	**៤៣១.៣៥៨**
១២ ខ្ទង់អញ្ញាតិកម្មផ្សេងៗ	**(៣០)**	**១០**	**-**
១២.១ ចំណេញធ្វើអញ្ញាតិកម្ម	១០	-	-
១២.២ ខាតធ្វើអញ្ញាតិកម្ម	-	-	-
១២.៣ ចំណេញ/ខាត សុទ្ធពីការបង្វែររូបិយប័ណ្ណបរទេស	(៤០)	១០	-

១៣ ចំណេញ/ខាត សុទ្ធមុនបង់ពន្ធ	**១០៨.៦៨៩**	**៣២១.០៤៧**	**៤៣១.៣៥៨**
១៤ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ	**២១.៧៣៨**	**៦៤.២០៩**	**៨៦.២៧២**
១៥ ចំណេញ/ខាត សុទ្ធក្នុងគ្រានេះ	**៨៦.៩៥១**	**២៥៦.៨៣៨**	**៣៤៥.០៨៦**
១៦ បង្គរចំណេញ/ខាត ពីដើមឆ្នាំមុននឹងបែងចែកប្រាក់ចំណេញ	**១៨០**	**-**	**២៩០**
១៧ ផ្ទេរទៅទុនបម្រុង	**-**	**-**	**១២**
១៨ ភាគលាភ	**៣៩**	**៤៥**	**៥០**
១៩ ផ្ទេរទៅទីស្នាក់ការកណ្តាលនៅ...(បង្ហាញប្រទេស)	**-**	**-**	**-**
២០ បង្គរចំណេញ/ខាត ពីបណ្តាឆ្នាំមុនបន្ទាប់ពីបែងចែកប្រាក់ចំណេញ	**៨៧.០៩២**	**២៥៦.៧៩៣**	**៣៤៥.៣១៤**

គ្រឹះស្ថានត្រូវគណនាទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការសម្រាប់របាយការណ៍ខែមករា ឆ្នាំ២០២៤ ដូចខាងក្រោម៖

ជំហានទី១៖ គណនា BI

BI = ILDC + SC + FC

១- ILDC

គិតជាលានរៀល

ខ្ទង់	ឆ្នាំ ២០២១	ឆ្នាំ ២០២២	ឆ្នាំ ២០២៣	ជាមធ្យម
ចំណូលការប្រាក់	៣០០.០០០	៥០០.០០០	៧០០.០០០	
ចំណាយការប្រាក់ [១]	២២២.៤៣៨	២០៦.១៥៥	២៦៨.២៤១	
តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណូលការប្រាក់ – ចំណាយការប្រាក់)	៧៧.៥៦២	២៩៣.៨៤៥	៤៣១.៧៥៩	២៦៧.៧២២
ទ្រព្យសកម្មដែលអាចរកបានចំណូលការប្រាក់	២៥.៨៦០.០០០	២៨.៨៩៤.០០០	៣២.៣៧៣.០០០	២៩.០៤២.៣៣៣
ចំណូលភាគលាភ	៤៧៥	៤៨៣	១.៦៦៦	៨៧៥

[១] ចំណាយការប្រាក់ ដែលស្ថិតក្នុង ខ្ទង់ ២ ចំណាយការប្រាក់ និង ខ្ទង់ ៦.៣ ការជួល និងភតិសន្យាដែលបានសង ប៉ុន្តែមិនបញ្ចូល ខ្ទង់៦.៣.៥ ចំណាយការជួលផ្សេងៗ (ទិន្នន័យដកស្រង់ពីរបាយការណ៍ស្តីពី ចំណេញ-ខាត)

ILDC = អប្បបរមារវាង [$\overline{\text{តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណូលការប្រាក់ – ចំណាយការប្រាក់)}}$ និង (២,២៥% x $\overline{\text{ទ្រព្យសកម្មដែលអាចរកបានចំណូលការប្រាក់}}$)] + $\overline{\text{ចំណូលភាគលាភ}}$

= អប្បបរមារវាង [២៦៧.៧២២ លានរៀល និង (២,២៥% x ២៩.០៤២.៣៣៣ លានរៀល)] + ៨៧៥ លានរៀល

= អប្បបរមារវាង (២៦៧.៧២២ លានរៀល និង ៦៥៣.៤៥២ លានរៀល) + ៨៧៥ លានរៀល

= ២៦៧.៧២២ លានរៀល + ៨៧៥ លានរៀល

= ២៦៨.៥៩៧ លានរៀល

५

២- SC

គិតជាលានរៀល

ខ្ទង់	ឆ្នាំ ២០២១	ឆ្នាំ ២០២២	ឆ្នាំ ២០២៣	ជាមធ្យម
ចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ [២]	៣០.០០០	៥០.០០០	៧០.០០០	៥០.០០០
ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ [៣]	៦៤.៣៩១	៨២.២៧២	៨៧.៦៩៨	៧៨.១២០
ចំណូលកម្រៃសេវា	១៣៦.០០០	១៤៣.០០០	១៤៩.០០០	១៤២.៦៦៧
ចំណាយកម្រៃសេវា	៥.០០០	៦.០០០	៩.០០០	៦.៦៦៧

[២] ចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ ដែលស្ថិតក្នុង ខ្ទង់ ៤.៤ ចំណូលមិនមែនប្រតិបត្តិការធនាគារ (ទិន្នន័យដកស្រង់ពីរបាយការណ៍ ស្តីពី ចំណេញ-ខាត)

[៣] ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ ដែលស្ថិតក្នុង ខ្ទង់ ៦.៨ ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេង និងខ្ទង់ ៦.៤.២ ថ្លៃអាជ្ញាបណ្ណ និងផាកពិន័យ (ទិន្នន័យដកស្រង់ពីរបាយការណ៍ស្តីពី ចំណេញ-ខាត)

SC = អតិបរមារវាង ($\overline{\text{ចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ}}$ និង $\overline{\text{ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ}}$) + អតិបរមារវាង ($\overline{\text{ចំណូលកម្រៃសេវា}}$ និង $\overline{\text{ចំណាយកម្រៃសេវា}}$)

= អតិបរមារវាង (៥០.០០០ លានរៀល និង ៧៨.១២០ លានរៀល) + អតិបរមារវាង (១៤២.៦៦៧ លានរៀល និង ៦.៦៦៧ លានរៀល)

= ៧៨.១២០ លានរៀល + ១៤២.៦៦៧ លានរៀល

= ២២០.៧៨៧ លានរៀល

៣- FC

គិតជាលានរៀល

ខ្ទង់	ឆ្នាំ ២០២១	ឆ្នាំ ២០២២	ឆ្នាំ ២០២៣	ជាមធ្យម
តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរ) +តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារ) [៤]	៨២០	១.៣៨០	១.៨០០	១.៣៣៣

[៤] ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរនិងចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារ ដែលស្ថិតក្នុង ខ្ទង់ ៤.២ ចំណេញ/ខាតពីប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ (ទិន្នន័យដកស្រង់ពីរបាយការណ៍ស្តីពី ចំណេញ-ខាត)

FC = $\overline{\text{តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរ)}}$ + $\overline{\text{តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារ)}}$

= ១.៣៣៣ លានរៀល

ជាលទ្ធផល BI = ILDC + SC + FC

= ២៦៨.៥៩៧ លានរៀល + ២២០.៧៨៧ លានរៀល + ១.៣៣៣ លានរៀល

BI = ៤៩០.៧១៧ លានរៀល

ជំហានទី២៖ គណនា BIC

BIC = BI x មេគុណម៉ាជីណាល

ដោយ BI ក្នុងជំហានទី១ ស្មើនឹង ៤៩០.៧១៧ លានរៀល គ្រឹះស្ថានត្រូវគណនា BIC តាមមូលដ្ឋានតាមថ្នាក់ ដោយប្រើប្រាស់កម្រិតចន្លោះ BI និងមេគុណម៉ាជីណាល ដូចមានបង្ហាញក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

គិតជាលានរៀល

កម្រិតចន្លោះ BI និងមេគុណម៉ាជីណាល				**BIC**
កម្រិត	**កម្រិតចន្លោះ BI**	**BI**	**មេគុណម៉ាជីណាល**	
១	≤ ១៥០.០០០	១៥០.០០០	១២%	១៨.០០០
២	១៥០.០០០ < BI ≤ ៣០០.០០០	១៥០.០០០	១៥%	២២.៥០០
៣	> ៣០០.០០០	១៩០.៧១៧	១៨%	៣៤.៣២៩
សរុប		**៤៩០.៧១៧**		**៧៤.៨២៩**

ជំហានទី៣៖ គណនា ORC

ORC = BIC x ILM

= ៧៤.៨២៩ លានរៀល x ១

= ៧៤.៨២៩ លានរៀល

ជំហានទី៤៖ គណនា RWA

RWA = ORC x ១២,៥០

= ៧៤.៨២៩ លានរៀល x ១២,៥០

= ៩៣៥.៣៦៣ លានរៀល

បន្ទាប់ពីការគណនាតាមជំហានទី១ ដល់ជំហានទី៤ គ្រឹះស្ថានមានទិន្នន័យសម្រាប់បំពេញរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ស្តីពី ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ ដូចខាងក្រោម៖

របាយការណ៍ប្រចាំខែ ស្តីពី ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ

Monthly Report on Risk-Weighted Assets (RWA) for Operational Risk in Deposit-taking Banks and Financial Institutions

គិតជាលានរៀល

ខ្ទង់	ឆ្នាំ ២០២១	ឆ្នាំ ២០២២	ឆ្នាំ ២០២៣	ជាមធ្យម
១. សមាសធាតុការប្រាក់ ភតិសន្យា និងភាគលាភ **1. Interest, Leases and Dividend Component (ILDC)**				**២៦៨.៥៩៧**
ចំណូលការប្រាក់ Interest income	៣០០.០០០	៥០០.០០០	៧០០.០០០	
ចំណាយការប្រាក់ Interest expense	២២២.៤៣៨	២០៦.១៥៥	២៦៨.២៤១	
តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណូលការប្រាក់ – ចំណាយការប្រាក់) Abs (Interest income – Interest expense)	៧៧.៥៦២	២៩៣.៨៤៥	៤៣១.៧៥៩	២៦៧.៧២២
ទ្រព្យសកម្មដែលអាចរកបានចំណូលការប្រាក់ Interest earning assets	២៥.៨៦០.០០០	២៨.៨៩៤.០០០	៣២.៣៧៣.០០០	២៩.០៤២.៣៣៣
ចំណូលភាគលាភ Dividend income	៤៧៥	៤៨៣	១.៦៦៦	៨៧៥
២. សមាសធាតុសេវា **2. Services Component (SC)**				**២២០.៧៨៧**
ចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ Other operating income	៣០.០០០	៥០.០០០	៧០.០០០	៥០.០០០
ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ Other operating expense	៦៤.៣៩១	៨២.២៧២	៨៧.៦៩៨	៧៨.១២០
ចំណូលកម្រៃសេវា Fee income	១៣៦.០០០	១៤៣.០០០	១៤៩.០០០	១៤២.៦៦៧
ចំណាយកម្រៃសេវា Fee expense	៥.០០០	៦.០០០	៩.០០០	៦.៦៦៧

៣. សមាសធាតុហិរញ្ញវត្ថុ **3. Financial Component (FC)**				**១.៣៣៣**
ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរ Net P&L trading book	២០០	៣៥០	៤៥០	៣៣៣
ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារ Net P&L banking book	៦២០	១.០៣០	១.៣៥០	១.០០០
៤. កត្តាអាជីវកម្ម (៤) = (១) + (២) + (៣) **4. Business Indicator (BI) (4) = (1) + (2) + (3)**				**៤៩០.៧១៧**
៥. សមាសធាតុកត្តាអាជីវកម្ម (៥) = (៤) x មេគុណម៉ាជីណាល **5. Business Indicator Component (BIC) (5) = (4) x Marginal coefficients**				**៧៤.៨២៩**
៦. មេគុណការខាតបង់ផ្ទៃក្នុង **6. Internal Loss Multiplier (ILM)**				**១**
៧. ភាតព្វកិច្ចដើមទុនសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ (៧) = (៥) x (៦) **7. Operational Risk Capital Requirement (ORC) (7) = (5) x (6)**				**៧៤.៨២៩**
៨. ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ (៨) = (៧) x ១២,៥០ **8. RWA for Operational Risk (8) = (7) x 12.50**				**៩៣៥.៣៦៣**

បញ្ជាក់៖ គ្រប់ Row និង Column ទាំងអស់ត្រូវបំពេញលេខ ឬយ៉ាងហោចណាស់លេខសូន្យ (0) និងមិនអនុញ្ញាតឱ្យបំពេញលេខអវិជ្ជមានទេ។

ខ- ការគណនាទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ ក្នុងករណីគ្រឹះស្ថានមិនមានទិន្នន័យគ្រប់ ៣ ឆ្នាំ

ដើម្បីគណនាទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ គ្រឹះស្ថានត្រូវអនុវត្តតាមជំហានដូចខាងក្រោម៖

ជំហានទី១៖ គណនា BI

ជំហានទី២៖ គណនា BIC

ជំហានទី៣៖ គណនា ORC និង

ជំហានទី៤៖ គណនា RWA

ឧទាហរណ៍៖ គ្រឹះស្ថានបានធ្វើប្រតិបត្តិការចាប់ពីខែសីហា ឆ្នាំ២០២២ និងមានទិន្នន័យដែលដកស្រង់ពីរបាយការណ៍ស្តីពី ចំណេញ-ខាត ដូចខាងក្រោម៖

គិតជាលានរៀល

ខ្ទង់	ខែសីហា-ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២២	ឆ្នាំ ២០២៣
១ ចំណូលការប្រាក់	**៤៥០**	**២.០០០**
២ ចំណាយការប្រាក់	**១៤៤**	**៥០០**
៣ ចំណូលសុទ្ធពីការប្រាក់	**៣០៦**	**១.៥០០**
៤ ចំណូលមិនមែនការប្រាក់	**៧៧**	**២៧២**
៤.១ ចំណូលភាគលាភ	-	១០
៤.២ ចំណេញ/ខាតពីប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ	២៧	៧២
៤.២.១ ការវាយតម្លៃប្រចាំខែ និងការលក់មូលបត្រ	-	៣០
៤.២.១.១ ចំណេញ	-	៤០
៤.២.១.២ ចំណាយដែលកើតមាន	-	១០
៤.២.២ ចំណេញ/ខាតសុទ្ធពីជំនួញប្តូរប្រាក់	២៧	(១០)
៤.២.៣ ប្រតិបត្តិការឧបករណ៍និស្សន្ទ	-	៥០
៤.២.៤ ផ្សេងៗ	-	២
៤.៣ កម្រៃជើងសា និងសោហ៊ុយ	១០	៤០
៤.៣.១ ចំណូល	២៩	២០០
៤.៣.២ ចំណាយដែលកើតមាន	១៩	១៦០
៤.៤ ចំណូលមិនមែនប្រតិបត្តិការធនាគារ	៩០	៣០៤
៤.៤.១ ក្នុងនោះទទួលបានពីការជួល	៩០	១៥០
៥ ចំណេញ/ខាត ប្រតិបត្តិការដុល	**៣៨៣**	**១.៧៧២**
៦ ចំណាយប្រតិបត្តិការ	**៣០៩**	**៧៨២**
៦.១ បៀវត្សរ៍ និងប្រាក់ឈ្នួល	៨៥	១១០
៦.២ តម្លៃឈ្នួល និងអត្ថប្រយោជន៍ និយោជិត និង នាយក	៥	២០

៦.៣ ការជួល និងភតិសន្យាដែលបានសង	១០៥	៣៥៤
៦.៣.១ ចំណាយរំលស់សិទ្ធិក្នុងការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្ម	៦០	២៥៥
៦.៣.២ ចំណាយទាក់ទងនឹងភតិសន្យារយៈពេលខ្លី	៣០	៨៥
៦.៣.៣ ចំណាយទាក់ទងនឹងភតិសន្យាដែលមានតម្លៃទាប	-	-
៦.៣.៤ ចំណាយទាក់ទងនឹងភតិសន្យាដែលមានការទូទាត់ប្រែប្រួល	-	-
៦.៣.៥ ចំណាយការជួលផ្សេងៗ	១៥	៨២
៦.៤ ពន្ធអាករ ថ្លៃអាជ្ញាបណ្ណ និងផាកពិន័យ	៦១	៩២
៦.៤.១ ពន្ធអាករ	៥	១៥
៦.៤.២ ថ្លៃអាជ្ញាបណ្ណ និងផាកពិន័យ	៥៦	៧៧
៦.៥ ចំណាយលើអាគារ ព្រមទាំងរំលស់	-	-
៦.៦ ចំណាយលើសម្ភារៈ	១	៤
៦.៧ ចំណាយលើរំលស់លើទ្រព្យអរូបី	២	៧
៦.៨ ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេង	៩០	១៩៥
៦.៨.១ ពីប្រតិបត្តិការធនាគារ	៣០	១០៥
៦.៨.២ មិនមែនពីប្រតិបត្តិការធនាគារ	៦០	៩០
៧ ចំណេញ/ខាត សុទ្ធពីប្រតិបត្តិការ	**៧៤**	**៩៩០**
៨ ខាត/ចំណេញពីចំណាយធ្វើសំវិធានធន និងការប្រមូលបានមកវិញ	**(២៩)**	**(១២)**
៨.១ ការខាតបង់ឥណទានរំពឹងទុក - ប្រាក់ដើម	១២	(៨)
៨.២ ការខាតបង់ឥណទានរំពឹងទុក - ការប្រាក់	(៤១)	(៥)
៨.៣ ការខាតបង់ឥណទានរំពឹងទុក - ខ្ទង់ក្រៅតារាងតុល្យការ	-	(២)
៨.៤ ការប្រមូលបានមកវិញ	-	៣
៩ ការខាតបង់ឥណទានរំពឹងទុកចំពោះមូលបត្រនិងការបាត់បង់ពីការលុបភាគកម្មនៃសិទ្ធិចូលរួម	**-**	**-**
១០ ដើមទុនចំណេញ/ខាត ពីទ្រព្យសកម្មដែលមិនអាចប្រើប្រាស់បាន	**-**	**-**
១១ ចំណេញ/ខាត មុនធ្វើជំពូកអញ្ញាតិកម្ម	**៤៥**	**៩៧៨**
១២ ខ្ទង់អញ្ញាតិកម្មផ្សេងៗ	**(៥)**	**៣**
១២.១ ចំណេញធ្វើអញ្ញាតិកម្ម	-	-
១២.២ ខាតធ្វើអញ្ញាតិកម្ម	-	(៣)
១២.៣ ចំណេញ/ខាត សុទ្ធពីការបង្វែររូបិយប័ណ្ណបរទេស	(៥)	៦
១៣ ចំណេញ/ខាត សុទ្ធមុនបង់ពន្ធ	**៤០**	**៩៨១**
១៤ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ	**៨**	**១៩៦**
១៥ ចំណេញ/ខាត សុទ្ធក្នុងគ្រានេះ	**៣២**	**៧៨៥**
១៦ បង្គរចំណេញ/ខាត ពីដើមឆ្នាំមុននឹងបែងចែកប្រាក់ចំណេញ	**-**	**-**

១៧ ផ្ទេរទៅទុនបម្រុង	-	-
១៨ ភាគលាភ	-	-
១៩ ផ្ទេរទៅទីស្នាក់ការកណ្តាលនៅ...(បង្ហាញប្រទេស)	-	-
២០ បង្គរចំណេញ/ខាត ពីបណ្តាឆ្នាំមុនបន្ទាប់ពីបែងចែកប្រាក់ចំណេញ	**៣២**	**៧៨៥**

គ្រឹះស្ថានត្រូវគណនាទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ សម្រាប់របាយការណ៍ខែមករា ឆ្នាំ២០២៤ ដូចខាងក្រោម៖

ជំហានទី១៖ គណនា BI

BI = ILDC + SC + FC

១- ILDC

គិតជាលានរៀល

ខ្ទង់	ខែ សីហា-ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២២	ឆ្នាំ ២០២២ (មូលដ្ឋានប្រចាំឆ្នាំ)	ឆ្នាំ ២០២៣	ជាមធ្យម
ចំណូលការប្រាក់	៤៥០	១.០៨០ (៦)	២.០០០	
ចំណាយការប្រាក់ (៥)	២៣៩	៥៦២ (៧)	៨១២	
តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណូលការប្រាក់ – ចំណាយការប្រាក់)	២១៦	៥១៨	១.១៨៨	៨៥៣
ទ្រព្យសកម្មដែលអាចរកបានចំណូលការប្រាក់	៨១០	១.៩៤៤	២.៥៣១	២.២៣៨
ចំណូលភាគលាភ	-	-	១០	៥

(៥) ចំណាយការប្រាក់ ដែលស្ថិតក្នុង ខ្ទង់ ២ ចំណាយការប្រាក់ និងខ្ទង់ ៦.៣ ការជួល និងភតិសន្យាដែលបានសង ប៉ុន្តែមិនបញ្ចូល ខ្ទង់ ៦.៣.៥ ចំណាយការជួលផ្សេងៗ (ទិន្នន័យដកស្រង់ពីរបាយការណ៍ស្តីពី ចំណេញ-ខាត)

ដើម្បីទទួលបាន BI សម្រាប់រយៈពេលពេញមួយឆ្នាំ២០២២ ដែលមានទិន្នន័យជាក់ស្តែងត្រឹមរយៈពេល ៥ ខែ (ខែសីហា ដល់ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២) គ្រឹះស្ថានត្រូវគណនា BI ជាមធ្យមសម្រាប់រយៈពេល ៥ ខែ រួចគុណនឹង ១២ ដើម្បីទទួលបាន BI ដែលបង្ហាញលើមូលដ្ឋានប្រចាំឆ្នាំ។ របៀបគណនាមានដូចខាងក្រោម៖

(៦) $\frac{៤៥០}{៥} \times ១២ = ១.០៨០$ លានរៀល

(៧) $\frac{២៣៩}{៥} \times ១២ = ៥៦២$ លានរៀល

ILDC = អប្បបរមារវាង [តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណូលការប្រាក់ – ចំណាយការប្រាក់) និង (២,២៥% x ទ្រព្យសកម្មដែលអាចរកបានចំណូលការប្រាក់)] + ចំណូលភាគលាភ

= អប្បបរមារវាង [៨៥៣ លានរៀល និង (២,២៥% x ២.២៣៨ លានរៀល)] + ៥ លានរៀល

= អប្បបរមារវាង (៨៥៣ លានរៀល និង ៥០ លានរៀល) + ៥ លានរៀល

= ៥៥ លានរៀល

២- SC

គិតជាលានរៀល

ខ្ទង់	ខែ សីហា-ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២២	ឆ្នាំ ២០២២ (មូលដ្ឋានប្រចាំឆ្នាំ)	ឆ្នាំ ២០២៣	ជាមធ្យម
ចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ [៨]	៩០	២១៦	៣០៤	២៦០
ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ [៩]	៨៦	២០៦	១៨២	១៩៤
ចំណូលកម្រៃសេវា	២៩	៧០	២០០	១៣៥
ចំណាយកម្រៃសេវា	១៩	៤៦	១៦០	១០៣

[៨] ចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗដែលស្ថិតក្នុង ខ្ទង់ ៤.៤ ចំណូលមិនមែនប្រតិបត្តិការធនាគារ (ទិន្នន័យដកស្រង់ពីរបាយការណ៍ស្តីពី ចំណេញ-ខាត)

[៩] ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗដែលស្ថិតក្នុង ខ្ទង់ ៦.៨ ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេង និងខ្ទង់ ៦.៤.២ ថ្លៃអាជ្ញាបណ្ណ និងផាកពិន័យ (ទិន្នន័យដកស្រង់ពីរបាយការណ៍ស្តីពី ចំណេញ-ខាត)

SC = អតិបរមារវាង (ចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ និង ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ) + អតិបរមារវាង (ចំណូលកម្រៃសេវា និង ចំណាយកម្រៃសេវា)

= អតិបរមារវាង (២៦០ លានរៀល និង ១៩៤ លានរៀល) + អតិបរមារវាង (១៣៥ លានរៀល និង ១០៣ លានរៀល)

= ២៦០ លានរៀល + ១៣៥ លានរៀល

= ៣៩៥ លានរៀល

៣- FC

គិតជាលានរៀល

ខ្ទង់	ខែ សីហា-ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២២	ឆ្នាំ ២០២២ (មូលដ្ឋានប្រចាំឆ្នាំ)	ឆ្នាំ ២០២៣	ជាមធ្យម
តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរ) + តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារ) [១០]	២៧	៦៥	៧២	៦៩

[១០] ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរនិងចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារដែលស្ថិតក្នុង ខ្ទង់ ៤.២ ចំណេញ/ខាតពីប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ (ទិន្នន័យដកស្រង់ពីរបាយការណ៍ស្តីពី ចំណេញ-ខាត)

FC = តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរ) + តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារ)

= ៦៩ លានរៀល

ជាលទ្ធផល BI = ILDC + SC + FC

= ៥៥ លានរៀល + ៣៩៥ លានរៀល + ៦៩ លានរៀល

= ៥១៩ លានរៀល

ជំហានទី២៖ គណនា BIC

BIC = BI x មេគុណម៉ាជីណាល

ដោយ BI ក្នុងជំហានទី១ ស្មើនឹង ៥១៩ លានរៀល គ្រឹះស្ថានត្រូវគណនា BIC តាមមូលដ្ឋានតាមថ្នាក់ ដោយប្រើប្រាស់កម្រិតចន្លោះ BI និងមេគុណម៉ាជីណាល ដូចមានបង្ហាញក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

គិតជាលានរៀល

កម្រិតចន្លោះ BI និងមេគុណម៉ាជីណាល				**BIC**
កម្រិត	**កម្រិតចន្លោះ BI**	**BI**	**មេគុណម៉ាជីណាល**	
១	≤ ១៥០.០០០	៥១៩	១២%	៦២
២	១៥០.០០០ < BI ≤ ៣០០.០០០	-	១៥%	-
៣	> ៣០០.០០០	-	១៨%	-
សរុប		**៥១៩**		**៦២**

ជំហានទី៣៖ គណនា ORC

ORC = BIC x ILM

= ៦២ លានរៀល x ១

= ៦២ លានរៀល

ជំហានទី៤៖ គណនា RWA

RWA = ORC x ១២,៥០

= ៦២ លានរៀល x ១២,៥០

= ៧៧៩ លានរៀល

បន្ទាប់ពីការគណនាតាមជំហានទី១ ដល់ជំហានទី៤ គ្រឹះស្ថានមានទិន្នន័យសម្រាប់បំពេញរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ស្តីពី ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ ដូចខាងក្រោម៖

របាយការណ៍ប្រចាំខែ ស្ដីពី ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ
Monthly Report on Risk-Weighted Assets (RWA) for Operational Risk in Deposit-taking Banks and Financial Institutions

គិតជាលានរៀល

ខ្ទង់	ឆ្នាំ ២០២១	ឆ្នាំ ២០២២	ឆ្នាំ ២០២៣	ជាមធ្យម
១. សមាសធាតុការប្រាក់ ភតិសន្យា និងភាគលាភ **1. Interest, Leases and Dividend Component (ILDC)**				**៥៥**
ចំណូលការប្រាក់ Interest income	-	១.០៨០	២.០០០	
ចំណាយការប្រាក់ Interest expense	-	៥៦២	៨១២	
តម្លៃដាច់ខាតនៃ (ចំណូលការប្រាក់ – ចំណាយការប្រាក់) Abs (Interest income – Interest expense)	-	៥១៨	១.១៨៨	៨៥៣
ទ្រព្យសកម្មដែលអាចរកបានចំណូលការប្រាក់ Interest earning assets	-	១.៩៤៤	២.៥៣១	២.២៣៨
ចំណូលភាគលាភ Dividend income	-	-	១០	៥
២. សមាសធាតុសេវា **2. Services Component (SC)**				**៣៩៥**
ចំណូលប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ Other operating income	-	២១៦	៣០៥	២៦០
ចំណាយប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ Other operating expense	-	២០៦	១៨២	១៩៤
ចំណូលកម្រៃសេវា Fee income	-	៧០	២០០	១៣៥
ចំណាយកម្រៃសេវា Fee expense	-	៤៦	១៦០	១០៣

៣. សមាសធាតុហិរញ្ញវត្ថុ **3. Financial Component (FC)**				**៦៩**
ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាជួញដូរ Net P&L trading book	-	-	៥០	២៥
ចំណេញ/ខាតសុទ្ធលើបញ្ជិកាធនាគារ Net P&L banking book	-	៦៥	២២	៤៥
៤. កត្តាអាជីវកម្ម (៤) = (១) + (២) + (៣) **4. Business Indicator (BI) (4) = (1) + (2) + (3)**				**៥១៩**
៥. សមាសធាតុកត្តាអាជីវកម្ម (៥) = (៤) x មេគុណម៉ាជីណាល **5. Business Indicator Component (BIC) (5) = (4) x Marginal coefficients**				**៦២**
៦. មេគុណការខាតបង់ផ្ទៃក្នុង **6. Internal Loss Multiplier (ILM)**				**១**
៧. ភាតព្វកិច្ចដើមទុនសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ (៧) = (៥) x (៦) **7. Operational Risk Capital Requirement (ORC) (7) = (5) x (6)**				**៦២**
៨. ទ្រព្យសកម្មក្រោយថ្លឹងហានិភ័យសម្រាប់ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ (៨) = (៧) x ១២,៥០ **8. RWA for Operational Risk (8) = (7) x 12.50**				**៧៧៩**

បញ្ជាក់៖ គ្រប់ Row និង Column ទាំងអស់ត្រូវបំពេញលេខ ឬយ៉ាងហោចណាស់លេខសូន្យ (0) និងមិនអនុញ្ញាតឱ្យបំពេញលេខអវិជ្ជមានទេ។